

ชื่องานวิจัย: การลงทุนทางด้านพลังงานของประเทศจีนในต่างประเทศ กรณีศึกษา: ประเทศพม่า

ผู้นำเสนอ: สรัลรัตน์ ศิริทรงกล **รหัสนักศึกษา** 05520565

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั้นสุวรรณ

ปีการศึกษา 2555

คำสำคัญ การลงทุน พลังงาน นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก โครงการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

บทคัดย่อ

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจสูง ส่งผลให้มีการบริโภคพลังงานเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้งานภายในประเทศ ดังนั้น ประเทศจีนจึงไปลงทุนทางด้านพลังงานกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อนำพลังงานมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตน ทั้งนี้ในงานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษานโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและโครงการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งแนวทางการพัฒนาทางด้านพลังงานของประเทศจีนภายใต้นโยบายดังกล่าว และได้ทำการศึกษาสถานการณ์และนโยบายของการพัฒนาเศรษฐกิจในพม่า ผลจากการศึกษาพบว่าประเทศจีนได้ดำเนินการภายใต้นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างฝั่งตะวันตกและตะวันออกของประเทศจีน และยังมี การดำเนินนโยบายภายใต้โครงการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่เน้นการสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกับประเทศพม่า ในการสร้างเขื่อน เพื่อพัฒนาไปเป็นแหล่งพลังงาน นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาถึงสถานการณ์และนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศพม่า ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศพม่านี้ ยังเป็นการเพิ่มโอกาสเรื่องการพัฒนาแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศจีน โดยเฉพาะพลังงานไฟฟ้าจากเขื่อน ซึ่งการพัฒนาพลังงานไฟฟ้างกล่าว ประเทศจีนได้รับประโยชน์ส่วนหนึ่งและขณะเดียวกันก็เป็นพลังงานที่ใช้สำหรับภายในประเทศพม่าด้วย

บทนำ

พลังงานมีความสำคัญต่อโลก ในการดำเนินกิจกรรมแทบทุกประเภท มหาอำนาจแห่งเอเชียอย่างจีน มีประชากรกว่า 1,300 ล้านคน มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงจากภาวะความกังวลใจในการสร้างความมั่นคงทางพลังงานไปได้ ข้อมูลของสำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency หรือ IEA) ระบุว่าพลังงานที่จีนบริโภคมากที่สุด คือ ถ่านหิน มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 หลักๆแล้วเป็นไปเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า จีนเป็นผู้ผลิตและบริโภคถ่านหินมากที่สุดในโลกอีกทั้งกลายเป็นผู้นำเข้าสุทธิตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 เป็นต้นมา แหล่งนำเข้าหลัก ได้แก่ อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เวียดนามและรัสเซีย จีนบริโภคถ่านหินมากถึงเกือบครึ่งหนึ่งของการบริโภคถ่านหินทั้งหมดของโลก ซึ่งทำให้จีนปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์จำนวนมากสู่ชั้นบรรยากาศ น้ำมัน เป็นพลังงานที่จีนบริโภคมากเป็นอันดับ 2 คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ที่เหลือจะเป็นพลังงานประเภทกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ ก๊าซธรรมชาติ พลังงานนิวเคลียร์ และพลังงานทดแทนอื่นๆ

จีนนั้นแม้จะเป็นประเทศที่มีแหล่งพลังงานอยู่มาก แต่จีนก็ยังคงแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ๆเพื่อมาทดแทนพลังงานที่เสียไปอยู่เสมอ จึงทำให้เกิดการพัฒนาและมีการลงทุนทางด้านพลังงานในประเทศเพื่อนบ้านที่มีแหล่งพลังงานที่สมบูรณ์ และการพัฒนาด้านพลังงานนี้ยังเป็นปัจจัยที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิด “นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสองภูมิภาคในประเทศอีกด้วย จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงการพัฒนาทางด้านพลังงานของจีน ว่าในอนาคต จีนจะสามารถพัฒนาด้านพลังงานได้มากเพียงใดและโครงการต่างๆที่จีนได้ไปลงทุนไว้ในประเทศเพื่อนบ้านนั้นจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึง นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก และ อนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทางด้านพลังงานของจีนตาม นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก และ อนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง
3. เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์และนโยบายของการพัฒนาเศรษฐกิจในพม่า

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.ศึกษานโยบายมุ่งสู่ตะวันตก และ อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โดยศึกษาถึง ภูมิหลัง ที่มาสาระสำคัญ มาตรการและกลยุทธ์ของนโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและศึกษาถึง การรวมกลุ่มและความร่วมมือทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง เป็นต้น

2.ศึกษาแนวทางการพัฒนาทางด้านพลังงานของจีนตาม นโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง โดยศึกษาการใช้พลังงานในรูปแบบต่างๆและศึกษาที่ตั้งและแหล่งที่มาของพลังงานที่มีอยู่ในประเทศจีน ซึ่งพลังงานนั้นๆจะสามารถนำมาใช้พัฒนาในด้านต่างๆ เป็นต้น

3.ศึกษาถึงสถานการณ์และนโยบายของการพัฒนาเศรษฐกิจในพม่า โดยศึกษาข้อมูลด้านความร่วมมือและการลงทุนทางด้านพลังงานในพม่าของต่างประเทศ การเข้ามาพัฒนาทางด้านพลังงานในพม่าของต่างประเทศ เช่น การสร้างเขื่อน เป็นต้น

ทบทวนวรรณกรรม

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก ซึ่งเกิดในช่วงปี พ.ศ.2539-2543 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 9 และ พ.ศ.2544-2548 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 10 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างฝั่งตะวันตกรวมถึงทางตอนใต้กับตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งผลของนโยบายทำให้เกิด การสร้างทางรถไฟ ท่อส่งก๊าซและเส้นทางหลวง เป็นต้น (Andrew Moody, Hu Haiyan and Ma Wei, 2554)

อีกทั้งยังทำการศึกษาโครงการพัฒนาอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง(GMS) ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างไทย เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เวียดนามและจีนตอนใต้ (ยูนนาน) ในปี พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม การเกษตรและบริการ ผลของโครงการนี้ ทำให้มีการเปิดเสรีทางการค้าและการลดภาษีระหว่างกันมากขึ้น (sainarong, 2550)

นอกจากนี้ ยังศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการเปิดประตูการค้าของพม่า โดยเริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. 2531 ในขณะนั้นประเทศพม่ายังถูกคว่ำบาตรจากประเทศตะวันตก การเกษตรจึงถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด แต่ต่อมาหลังจากพม่าเปิดประเทศ เศรษฐกิจของพม่าก็จะเน้น ไปที่การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาแหล่งงานที่สำคัญ อาทิเช่น เขื่อนเขวาและเขื่อนฉ่วยลี่ เป็นต้น (Eastasiawatch, 2553)

ผลการศึกษา

1.ศึกษาถึงนโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

1.1 นโยบายมุ่งสู่ตะวันตก

ในช่วง พ.ศ.2539-2543 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 9 จีนได้ดำเนินนโยบายมุ่งสู่ตะวันตก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและลดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างฝั่งตะวันตกและตะวันออกและพัฒนาให้ชนกลุ่มน้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยผลของนโยบาย เช่น เกิดการขนส่งทางอุตสาหกรรม มีการสร้างทางรถไฟ ท่อส่งก๊าซและระบบชลประทานและเน้นการเพิ่มทางหลวงทางฝั่งตะวันตกมากขึ้น เป็นต้น

ต่อมาในช่วง พ.ศ.2544-2548 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 10 จีนได้สานต่อในการมุ่งเน้นพัฒนาฝั่งตะวันตก นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาพื้นที่โดยใช้นโยบายเดียวกับแผนพัฒนาฉบับที่ 9 แต่เพิ่มเติมในเรื่อง การเพิ่มมาตรการสิทธิทางภาษี การอนุรักษ์แหล่งน้ำในพื้นที่ทะเลทรายและภูเขาสูง และมณฑลยูนนานยังได้กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ เพื่อจะให้เป็นมณฑลที่มีความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น

ภาพที่ 1 พื้นที่ฝั่งตะวันตกและภาคใต้ของจีน

ที่มา : <http://www.thaibizchina.com> (2553)

1.2โครงการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS)

โครงการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เป็นความร่วมมือระหว่างไทย จีน ลาว พม่า กัมพูชาและเวียดนาม ในปีพ.ศ. 2535 เพื่อพัฒนาและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างกัน โดยมีสาขาความร่วมมือทั้งหมด 8 สาขา แต่ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างเพียง 4 สาขาที่สำคัญ

โดยโครงการอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงนั้น จีนเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก จีนจึงไม่เพียงแต่พัฒนาภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังขยายความร่วมมือไปสู่ประเทศสมาชิกอื่นอีกด้วย ซึ่งโครงการพัฒนาภายในประเทศจีน เช่น ด้านพลังงาน ได้แก่ โครงการสร้างเขื่อนซานเสี๋ย ด้านการเกษตร ได้แก่ โครงการพัฒนาอุปกรณ์ชลประทานเพื่อการเกษตร มณฑลหูเป่ย์ โครงการชักน้ำขึ้นสู่ภาคเหนือ ด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ในฉงชิ่งและเสฉวน โครงการผลิตรถยนต์ที่กวางโจว และด้านสาธารณสุข ได้แก่ โครงการก่อสร้างเส้นทางหลวงระดับ 2 ในมณฑลยูนนาน และโครงการก่อสร้างระบบคมนาคมขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานในเขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงกวางสี เป็นต้น

ภาพที่ 2 ท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจีน-พม่า

ที่มา : www.thaibizchina.com (2555)

ส่วนโครงการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ด้านพลังงาน ได้แก่ โครงการสร้างเขื่อนและโรงไฟฟ้าเซียงรุ่ง ที่เซียงรุ่งโดยความร่วมมือระหว่างจีนและไทย โครงการก่อสร้างเขื่อน 7 แห่งตลอดแนวแม่น้ำอู สร้างโดยความร่วมมือระหว่างจีนและลาว ด้านการเกษตร ได้แก่ โครงการพลังงานไฟฟ้าชลประทานและเครือข่ายไฟฟ้า เป็นความร่วมมือระหว่างจีนและกัมพูชา โครงการชลประทานเพื่อนำน้ำจากเขื่อนน้ำเทิน 2 ไปหมุนใช้ในไร่นาของประชาชน โดยความร่วมมือระหว่างจีนและลาว ด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ โครงการท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ระหว่างจีนกับพม่า โครงการอุตสาหกรรมถ่านหินโดยความร่วมมือระหว่างจีนและไทย และด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ โครงการสร้างรถไฟความเร็วสูง โดยความร่วมมือระหว่างจีนและพม่าและโครงการสร้างรถไฟความเร็วสูง ด้วยความร่วมมือระหว่าง จีน ลาวและเวียดนาม เป็นต้น

2.ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาทางด้านพลังงานของประเทศจีนภายใต้ต้นนโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและโครงการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ประเทศจีนเป็นประเทศที่สามารถผลิตพลังงานได้มากที่สุดในโลก แต่ก็ยังเป็นประเทศที่บริโภคพลังงานมากเป็นอันดับ 2 ของโลกเช่นกัน โดยการบริโภคพลังงานของจีนส่วนใหญ่เป็นการใช้พลังงานจากถ่านหินซึ่งเป็นกลุ่มพลังงานที่ใช้แล้วหมดไป ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศจีนได้อาศัยแหล่งพลังงานภายในประเทศมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 90 ทำให้จีนจำเป็นต้องสำรองแหล่งพลังงานไว้ให้เพียงพอ เพื่อป้องกันไม่ให้พลังงานภายในประเทศขาดแคลน ทำให้จีนต้องขยายการลงทุนและเพิ่มความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศให้มากขึ้นด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จีนจึงได้พยายามพัฒนาทางด้านพลังงานทั้งภายในประเทศจีนและภายนอกประเทศโดยอาศัยความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการพัฒนาทางด้านพลังงานภายในประเทศ ภายใต้ต้นนโยบายมุ่งสู่ตะวันตก อาทิเช่น โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติแนวตะวันตก-ตะวันออก เฟสที่ 3 เริ่มต้นจากมณฑลซินเจียงและไปสิ้นสุดที่มณฑลกว่างตู่ โครงการสร้างโรงกลั่นน้ำมันที่มณฑลอานหนิง โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานหมุนเวียนหรือพลังงานสีเขียวในมณฑลการชู่ โครงการหมู่บ้านประหยัดพลังงานแห่งแรกที่มณฑลชานซีและโครงการผลิตไฟฟ้าจากแผงโซลาร์เซลล์ที่มณฑลกว่างซี เป็นต้น

ส่วนการพัฒนาทางด้านพลังงาน โดยความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น จีนได้ดำเนินโครงการภายใต้อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง อาทิเช่น โครงการสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำจากแม่น้ำล้านช้าง โดยความร่วมมือระหว่างจีนและไทย โครงการส่งกระแสไฟฟ้า 500 กิโลวัตต์ไปยังประเทศเวียดนาม โครงการส่งกระแสไฟฟ้าไปยัง 3 จังหวัดในภาคเหนือของลาว โดยความร่วมมือระหว่างจีนและลาว โครงการสร้างเขื่อนและโรงไฟฟ้าเชียงรุ่ง โดยความร่วมมือระหว่างจีนและไทย และโครงการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำจิงหง โดยความร่วมมือระหว่างจีนและไทย เป็นต้น

3. ศึกษาถึงสถานการณ์และนโยบายของการพัฒนาเศรษฐกิจในพม่า

ในยุคสังคมนิยมของรัฐบาลพม่า เป็นเวลาหลายปีที่พม่าพึ่งพาตนเองทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ความคิดเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองนั้น ในทางปฏิบัติก็คือการปิดประเทศ ซึ่งเหมาะกับการควบคุมแบบระบบเศรษฐกิจสังคมนิยม พม่าปิดตัวเองออกจากโลกภายนอก ในกรณีที่ไม่มีความเงินจากต่างประเทศไหลเข้ามา การเกษตรจึงถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญและน่าเชื่อถือที่สุดที่จะทำให้รัฐบาลสามารถจัดหาเงินทุนเข้ามาเพื่อจัดทำโครงการอุตสาหกรรมในพม่าได้

พม่าแบ่งเขตชายแดนกับ 5 ประเทศเพื่อนบ้าน คือ จีน ไทย อินเดีย ลาวและบังคลาเทศ และชายแดนของพม่ายังใกล้กับจีน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อินเดียและบังคลาเทศ ในระหว่างประเทศและภูมิภาคเหล่านี้มีความแตกต่างในทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาอุตสาหกรรม ความหลากหลายของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเหล่านี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาการค้าไปทั่วทั้งภูมิภาค

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการค้าเหล่านี้ จาก 4 ประเทศเพื่อนบ้าน คือ จีน ไทย อินเดีย และบังคลาเทศ คิดเป็นร้อยละ 56.5 ของการส่งออกของพม่า และร้อยละ 52.7 ของการนำเข้าในปี พ.ศ.2546 เทียบกับร้อยละ 20.4 และร้อยละ 2.7 ในปี พ.ศ. 2528 ภายในกลุ่มนี้ประเทศจีนและประเทศไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ในขณะนี้จะขอก้าวถึง ประเทศจีนโดยเฉพาะ

ช่วงแรกของการเติบโตอย่างรวดเร็วในการนำเข้าสินค้าจากจีนของประเทศพม่านั้น เกิดจากการที่ประชาชนพม่าทำตามนโยบายเปิดประตูการค้า ในปี พ.ศ.2531 จีนจัดหาแหล่งทรัพยากรหลักและสินค้าเงินหลังไหลเข้ามาในตลาดสินค้าผู้บริโภคในพม่า หลังจากที่เปิดการค้าชายแดนกับจีน สิ่งทอของจีนไหลบ่าเข้าไปในพม่าอย่างมากมาย การส่งออกสิ่งทอของจีน เกือบร้อยละ 40 ในช่วงปี พ.ศ.2531-2534 ต่อมา ในส่วนของยาสูบก็เพิ่มขึ้น ร้อยละ 14 ในช่วง พ.ศ. 2535-2538

การค้าข้ามพรมแดนระหว่างพม่าและจีนนับวันยิ่งมากขึ้น ตามสถิติศุลกากรเขตปกครองพิเศษของจีน การค้าชายแดนถือเป็นตัวแทนส่วนใหญ่ของการค้าระหว่างจีนกับพม่า ในปี พ.ศ.2548 การค้าชายแดนถือเป็นร้อยละ 58 ของการส่งออกของจีนไปยังประเทศพม่าและร้อยละ 82 ของการนำเข้าจากประเทศพม่า นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ.2546 มณฑลยูนนานได้ทำการค้ากับชายแดนพม่า รวมร้อยละ 73 ในขณะที่ทำการค้าชายแดนกับไทย ร้อยละ 14 ด้วยเหตุนี้ การค้าชายแดนจึงสำคัญสำหรับทั้งพม่าและจีนด้วย

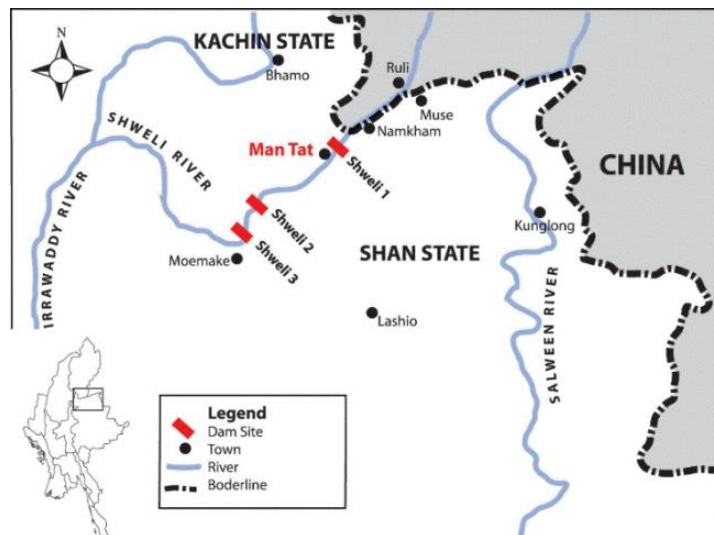

ภาพที่ 3 แผนที่ประเทศพม่า สีแดง เขื่อนฉ่วยตี้ และ สีเหลือง เขื่อนเขวา

ที่มา : บรูค ลาร์เมอร์ (2554)

จากการที่พม่าต้องการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น พม่าจึงเริ่มเปิดประเทศมากขึ้น ทำให้มีนักลงทุนจากหลายประเทศเข้าไปลงทุน ซึ่งเงินเองก็เข้าไปลงทุนในหลายๆ โครงการเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาในเชิงพลังงาน เช่น โครงการสร้างเขื่อนน่วยตี้ บนแม่น้ำน่วยตี้ ตั้งอยู่ในตอนเหนือของรัฐฉาน ประกอบด้วย เขื่อน 3 เขื่อน คือ น่วยตี้ 1 2 และ 3 มีกำลังผลิต 600 460 และ 360 เมกะวัตต์ตามลำดับ โดยพม่าร่วมทุนกับ Yunnan Machinery & Equipment Import & Export (YMEC) ของประเทศจีน โดยเขื่อนน่วยตี้-1 เริ่มปั่นไฟมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ส่งจำหน่ายให้แก่จีนซึ่งจีนได้ส่งไฟฟ้าที่ซื้อส่วนหนึ่งกลับไปจำหน่ายให้กับเมืองชายแดนพม่า-จีน อีกหลายเมือง ส่วนเขื่อนน่วยตี้ 2 อยู่ระหว่างการก่อสร้าง และเขื่อนน่วยตี้ 3 เพิ่งจะเริ่มก่อสร้าง

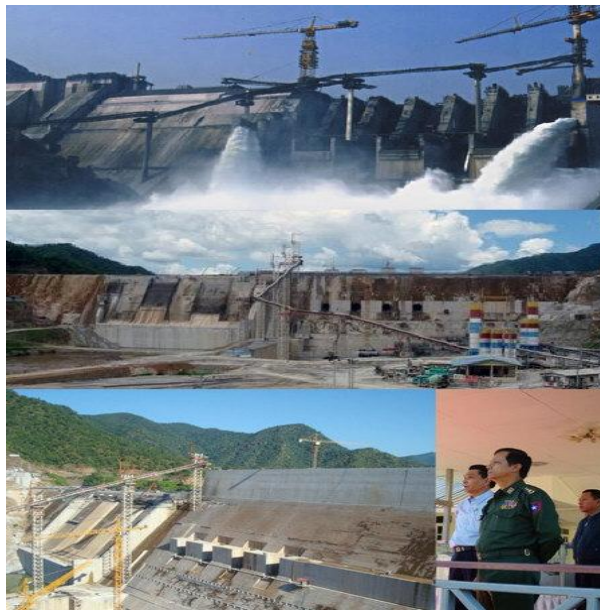

ภาพที่ 4 ที่ตั้งเขื่อนน่วยตี้ 1 2 และ 3

ที่มา : <http://www.manager.co.th> (2553)

นอกจากนี้ยังมี การก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าเขวบบนแม่น้ำมิตหงะ (Myitnge River) เป็นการลงนามร่วมกันในข้อตกลงระหว่างพม่าและบริษัทจากประเทศจีนหลายบริษัทตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 เพื่อร่วมลงทุนในการจัดซื้อเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างเขื่อน การหาโครงสร้างเหล็กที่สามารถทำงานในน้ำได้ และอุปกรณ์เครื่องจักรต่างๆ รวมถึงกังหันที่ใช้ในการผลิตและขนส่งกระแสไฟฟ้า ด้วยมูลค่าการก่อสร้างทั้งหมด 600 ล้านดอลลาร์ โดยเป็นการลงทุนจากรัฐบาลพม่า 400 ล้านดอลลาร์และอีก 200 ล้านดอลลาร์จากจีน

เขื่อนเยวาแห่งนี้มีศักยภาพสูงมากโดยสร้างกั้นแม่น้ำมิตเหงะ ห่างจากมณฑลเยไปทาง ตะวันออกเฉียงใต้ 50 กม. ประกอบด้วยเครื่องปั่นไฟ 4 เครื่อง ที่มีขีดความสามารถผลิต กระแสไฟฟ้ารวมกันได้ 790 เมกะวัตต์ ทำให้คาดว่าจะสามารถให้บริการไฟฟ้าได้ 3, 550 ล้าน กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี และกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จะถูกส่งไปทั่วประเทศโดยผ่านเมืองย็อกเส (Kyaukse) เมกกติลา (Meikhtila) และมณฑลเย (Mandalay) ด้วยสายเคเบิลคู่ 230 กิโลโวลต์

ภาพที่ 5 เขื่อนไฟฟ้าเยวา

ที่มา : <http://www.marinerthai.com> (2552)

สรุปและอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาพบว่า ประเทศจีนได้ดำเนินการภายใต้ นโยบายมุ่งสู่ตะวันตกตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี ฉบับที่ 9 และ 10 เพื่อพัฒนาและลดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างฝั่ง ตะวันตกและตะวันออกรวมทั้งพัฒนาให้ชนกลุ่มน้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น การสร้างทางรถไฟ สนามบิน ทางหลวงและเขื่อน เป็นต้น นอกจากนี้ ประเทศจีนยังดำเนินการภายใต้โครงการพัฒนา อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ที่นอกจากจะเน้นพัฒนาภายในประเทศแล้ว ประเทศจีนยังเน้นให้ ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกับประเทศพม่า เช่น โครงการสร้างเขื่อนชานเสียว โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ในฉงชิ่งและเสฉวน และ

โครงการท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติระหว่างจีนกับพม่า เป็นต้น โดยประเทศจีนได้เน้นการพัฒนาทางด้านพลังงานภายใต้นโยบายมุ่งสู่ตะวันตกและโครงการพัฒนาอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง เนื่องจากในปัจจุบันประเทศจีนเป็นประเทศที่บริโภคพลังงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้พลังงานภายในประเทศเหลือน้อยลง ทำให้ประเทศจีนต้องหาแหล่งพลังงานใหม่เพื่อเป็นการสำรองพลังงานไว้ใช้ประเทศโดยประเทศที่ประเทศจีนเข้าไปสำรวจและลงทุนแหล่งพลังงานเป็นจำนวนมาก หนึ่งในนั้นก็คือ ประเทศพม่า เนื่องจาก ประเทศพม่าอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่าง ประเทศจีน อินเดีย และไทย นอกจากนี้ยังสามารถเป็นทางออกสู่ทะเลอันดามันให้กับประเทศจีนทางฝั่งตะวันตกได้อีกด้วย อีกทั้งประเทศพม่ายังมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญจำนวนมาก อาทิเช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ และ อัญมณี เป็นต้น แต่ยังไม่มีการพัฒนาในรูปแบบเชิงพลังงาน เพราะไม่มีเงินทุนและไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในขณะเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศพม่าที่ต้องการจะใช้พลังงานที่ประเทศตนมีอยู่นั้นมาใช้พัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ เนื่องจาก ขณะนี้ประเทศพม่ากำลังเปิดประเทศจึงต้องการให้นักลงทุนเข้ามาลงทุน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวมากขึ้น จากการที่ประเทศพม่าได้เปิดรับนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนมากมาย จึงทำให้เกิดโครงการต่างๆขึ้น เช่น โครงการสร้างเขื่อนฉวยลี่ บนแม่น้ำฉวยลี่ ตั้งอยู่ในตอนเหนือของรัฐฉาน โดยพม่าร่วมทุนกับบริษัทจีนและโครงการสร้างเขื่อนไฟฟ้าเขวบบนแม่น้ำมิดเหงะ เพื่อส่งจำหน่ายให้แก่จีนซึ่งจีนก็ได้ส่งไฟฟ้าที่ซื้อส่วนหนึ่งกลับไปจำหน่ายให้กับเมืองชายแดนพม่าและจีนอีกหลายเมืองด้วย

ซึ่งจากการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โครงการสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังงานน้ำที่จีนได้ไปลงทุนในพมานั้น แม้ว่าในช่วงแรกของการสร้างเขื่อนจะเกิดการต่อต้านจากหลายๆฝ่าย แต่ท้ายที่สุดก็มีหลายโครงการที่สร้างเสร็จพร้อมใช้งานแล้วในปัจจุบัน เนื่องจากความพยายามของจีนที่ต้องการพัฒนาทางฝั่งตะวันตกและทางตอนใต้ที่ติดกับทางตอนเหนือของพม่า โดยอาศัยพลังงานของพม่ามาพัฒนาประเทศของตน และความต้องการของพม่าที่จะเปิดประเทศสู่โลกสากลมากขึ้น ดังนั้นจึงถือได้ว่า นโยบายมุ่งสู่ตะวันตกของจีนนั้นเป็นผลทำให้เกิดโครงการสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังงานน้ำในพม่าได้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับโครงการอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจีนเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกที่ได้สร้างกรอบความร่วมมือในการพัฒนาและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างกัน

การอ้างอิง

หนังสือ

บรูค ลาร์เมอร์. (2554). “ดินแดนในเงามืด” ใน **National Geographic** นวัตกรรมไฮเทคหุ่นยนต์
กลายเป็นมนุษย์, 69. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

อินเทอร์เน็ต

บุษกร หล้า. (2555). ยูนนาน : เส้นเลือดใหญ่ด้านพลังงานของจีน. เข้าถึงเมื่อ 22 พฤศจิกายน.

เข้าถึงได้จาก

http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/articles/detail.php?IBLOCK_ID=70&SECTION_ID=510&ELEMENT_ID=11084

ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ นครเฉิงตู. 2553. เส้นทางโลจิสติกส์ระบบรางจากเฉิงตู-ฉงชิ่ง-

หนานหนิง-ฮานอย-ประเทศไทย. เข้าถึงเมื่อ 31 มกราคม. เข้าถึงได้จาก

http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/articles/detail.php?IBLOCK_ID=70&SECTION_ID=532&ELEMENT_ID=8405

Andrew Moody, Hu Haiyan and Ma Wei. (2554). **'Go West' policy is an economic milestone**

for China. Accessed January 2556. Available from

http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2011-12/09/content_14239360.htm

ASTVผู้จัดการออนไลน์. (2553). จีน-พม่าทำเขื่อนใหญ่อีกแห่ง กันแม่น้ำทั้งสายในรัฐกะฉิ่น.

เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม. เข้าถึงได้จาก

<http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9530000102677>

Eastasiawatch. (2553). โครงการผลิตกระแสไฟฟ้าของพม่า. เข้าถึงเมื่อ 31 มกราคม. เข้าถึงได้จาก

<http://www.eastasiawatch.in.th/article.php?id=749>

Marinerthai. (2552). เขื่อน 'เยวา' ใหญ่สุดในพม่า พร้อมปั่นไฟ ช.ค.นี้. เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม.

เข้าถึงได้จาก <http://www.marinerthai.com/forum/index.php?topic=5731.0>

sainarong. (2550). โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ

กัมพูชา - จีน - พม่า - ลาว - เวียดนาม - ไทย หรือ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Sub regional Economic Cooperation: GMS-EC). เข้าถึงเมื่อ 17 กรกฎาคม. เข้าถึงได้

จาก <http://www.oknation.net/blog/sainarong/2007/09/06/entry-1>